

บทที่ 29

บทบัญญัติพิเศษที่ 1 แห่งกฎความผิดลหุโทษความผิดลหุโทษ คืออะไร

ความผิดลหุโทษมีประมวลกฎหมายอาชญา มาตรา 102 บัญญัติว่า " ความผิดลหุโทษ คือ ความผิดซึ่งท้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามานี้ด้วย " "

จากบทบัญญัติมาตรา 102 นี้ จะเห็นได้ว่า ความผิดลหุโทษมีไม่ไ้มีเฉพาะแต่ในประมวลกฎหมายอาชญา มาตรา 367 ถึงมาตรา 398 เท่านั้น แต่ความผิดลหุโทษยังมีในพระราชบัญญัติอื่นด้วย คือความผิดอาญาโลกที่สาม ที่ท้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามานี้ด้วยกันก็อนุโลมเป็นความผิดลหุโทษทั้งสิ้น ความผิดลหุโทษเหมือน และแตกต่างกับความผิดอาญาสามโดยอย่างไร ¹

ความผิดลหุโทษก็เหมือนกับความผิดอาญาสามในทุกประการ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษ 3 มาตรา คือ มาตรา 104 ถึงมาตรา 106 ทั้งนี้โดยมาตรา 103 ใ้บัญญัติไว้ว่า " บทบัญญัติในลักษณะ 1 ให้ใช้บังคับแห่งความผิดลหุโทษด้วย เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในส่วนเฉพาะต่อไปนี้ " เช่น เมื่อมาตรา 390 บัญญัติว่า " ผู้ใดกระทำให้โดยประมาทและการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ท้องระวางโทษ...." การกระทำอย่างไรจึงจะเป็นประมาท ของคุณลักษณะ 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา คือต้องพิจารณาจากมาตรา 59 วรรค 4 ซึ่งใช้คำว่า " กระทำโดยประมาท ได้แก่กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำความผิดมิระวัง เช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ " "

ดังนั้น ความผิดลหุโทษจึงเหมือนกับความผิดอาญาสามในทุกประการ เว้นแต่กรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 104 - 106 กล่าวคือ

1. กร .หยุด แสงอุทัย

1. ตามมาตรา 104 ประมวลกฎหมายอาญามัญญัตติว่า " การกระทำความผิดกฎหมาย
ตามประมวลกฎหมายนี้ (ตามประมวลกฎหมายอาญา) แม้กระทำโดยไม่มีเจตนาว่าเป็นความผิด
เว้นแต่บทบัญญัติความผิดนั้น จะมีบัญญัติให้เห็นเป็นอย่างอื่น จากบทบัญญัติมาตรา 104 หมายความว่า
การกระทำความผิดกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญานั้น ผู้กระทำกระทำโดยไม่มีเจตนาว่าเป็นความผิด
เช่น ตามมาตรา 387 " ผู้ใดชวน คิกคังหรือวางสิ่งใด โดยประการที่น่าจะตกหรือพังลง
ซึ่งจะเป็นเหตุอันตราย ประระเบื้อน หรือเคื้อคร้อนแก่ผู้สัญจรในทางสาธารณะ..... "

จะเห็นได้ว่าตามมาตรา 387 นี้ ผู้ที่ชวนสิ่งใดนั้น แม้จะไม่มีเจตนาที่จะให้ผู้ใด
ประระเบื้อน หรือเคื้อคร้อนแก่ผู้สัญจรในทางสาธารณะ ก็เป็นความผิด เพราะความผิดกฎหมายนั้น
แม้กระทำโดยไม่มีเจตนาว่าเป็นความผิด แต่ในกรณีที่มีบทบัญญัติความผิดกฎหมายนั้นเอง แสดงให้เห็นว่า
ต้องมีเจตนา ผู้กระทำจะต้องมีเจตนาจึงจะเป็นความผิด เช่น ตามมาตรา 391 ซึ่งใช้คำว่า
" ผู้ใดใช้กำลังทำร้ายผู้อื่น " แสดงว่าต้องมีเจตนาใช้กำลังทำร้ายจึงจะเป็นความผิด

2. ตามมาตรา 105 มัญญัตติว่า " ผู้ใดพยายามกระทำความผิดกฎหมาย ผู้นั้น -
ไม่ตองรับโทษ "

จากบทบัญญัติมาตรา 105 นี้หมายความว่า ผู้ใดพยายามกระทำความผิดกฎหมาย
ไม่ว่าจะเป็นความผิดกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามพระราชบัญญัติอื่น ผู้นั้นก็ไม่ตอง
รับโทษ เช่น ตามมาตรา 381 " ผู้ใดกระทำทารุณสัตว์ หรือฆ่าสัตว์โดยให้ใครรับทุกข์เวทนา
อันไม่จำเป็น ตองระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ "

จากบทบัญญัติมาตรา 381 นี้ ถ้าผู้กระทำความผิดกระทำความผิดอยู่ในขั้นพยายาม
ผู้นั้นก็ไม่ต้องรับโทษ เช่น พยายามทารุณสัตว์ ก็ไม่ต้องรับโทษ หรือพยายามแกะประภาศของ-
เจ้าพนักงานออก แต่แกะไม่สำเร็จ ผู้นั้นก็ไม่ต้องรับโทษ (ตามมาตรา 369) เพราะเป็นเพียง
แก่พยายาม กฎหมายยังไม่เอาโทษ

3. ทามมาตรา 106 บัญญัติว่า " ผู้สนับสนุนในความผิดโทษไม่ท้องรับโทษ "

จากบทบัญญัติมาตรา 106 นี้ หมายความว่า ผู้ใดสนับสนุนผู้อื่นให้กระทำความผิดโทษไม่ว่าจะเป็นความผิดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดโทษตามพระราชบัญญัติอื่น ผู้สนับสนุนนั้นไม่ท้องรับโทษ เช่น นาย ก. ให้นาย ข. ยืมรถยนต์ของตนไปเพื่อใส่ซากสุนัขที่ตาย และนาย ข. เอาซากสุนัขนี้ถึงไว้ริมทางสาธารณะ นาย ข. ย่อมมีความผิดตามมาตรา 396 ส่วนนาย ก. ถือว่าเป็นผู้สนับสนุนให้นาย ข. กระทำความผิดตามมาตรา 396 เพราะได้ช่วยเหลือนาย ข. โดยให้นาย ข. ยืมรถยนต์ของตนใส่ซากสุนัขที่ตาย แทนนาย ก. ไม่ท้องรับโทษ เพราะถือว่าเป็นผู้สนับสนุน